

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Társadalomtudományi kutatások módszertana BAI0159

Óraszám: 0+2

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

1.	hét	A társadalomtudományi kutatás múltja és jelene
2.	hét	A társadalomtudományi jelenségek sajátosságai, A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, elmélet-kutatás, a szociológiai és pedagógiai jelenségek sajátosságai
3.	hét	A kutatási eredmények publikálásának szabályai, A társadalomkutatás etikai szempontjai
4.	hét	A kutatás jellegzetes stratégiái, kutatómunka menete – a megismerési folyamat felépítése, Idődimenziók
5.	hét	Kutatási terv, Konceptualizáció, Operacionalizáció
6.	hét	Mérési szintek, Populáció, Minta Mintavételi eljárások, A kutatómunkához szükséges adatbázisok készítése, használata.
7.	hét	Zh
8.	hét	Empirikus kutatás metodológiai kérdései. Kutatási módszerek: Megfigyelés, Kérdőív
9.	hét	Kutatási módszerek: Interjú – strukturált interjú, strukturálatlan interjú, mélyinterjú, narratív interjú
10.	hét	Kutatási módszerek: Klinikai beszélgetés, Exploráció, Szociometria
11.	hét	Kutatási módszerek: Időmérleg vizsgálat, Attitűdvizsgálat
12.	hét	Kutatási módszerek: Dokumentumelemzés, Tartalomelemzés
13.	hét	Zh
14.	hét	Egyéni kutatási tervek megbeszélése

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt-óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: 2 zárthelyi dolgozat

A félévközi ellenőrzések követelményei: a félév során a 7. és 13. héten zárthelyi dolgozat lesz. A dolgozatok 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után

Az érdemjegy kialakításának módja: A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozatok érdemjegyeinek számtani átlaga, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

- Andorka Rudolf 2006. Bevezetés a szociológiába (3. fejj.: A szociológia módszertana) Osiris, Bp.
- Babbie, Earl 2000. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi K., Budapest
- Falus Iván 2000. Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Kk., Budapest
- Rozgonyiné Váradi Éva - Schmercz István 2010. Társadalomtudományi kutatások. Nyíregyháza
- Szabolcs Éva 2001. Kvalitatív kutatás metodológiája a pedagógiában. Műszaki Könyvk., Budapest
- Lengyelne Molnár Tünde (2013) Kutatástervezés. Eszterházy Károly Főiskola, Eger
- Sántha Kálmán: Létezik-e hipotézis a kvalitatív kutatásban? Új Pedagógiai Szemle 2006 november

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Társadalomtudományi kutatások módszertana BAI0159L

Óraszám: 9/félév

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

1.	konzultáció	A társadalomtudományi kutatás múltja és jelene, A társadalom-tudományi jelenségek sajátosságai A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, elmélet-kutatás, a szociológiai és pedagógiai jelenségek sajátosságai A kutatási eredmények publikálásának szabályai, A társadalomkutatás etikai szempontjai A kutatás jellegzetes stratégiái, kutatómunka menete – a megismerési folyamat felépítése, Idődimenziók Kutatási terv, Konceptualizáció, Operacionalizáció Mérési szintek, Populáció, Minta Mintavételi eljárások A kutatómunkához szükséges adatbázisok készítése, használata Empirikus kutatás metodológiai kérdései. Kutatási módszerek: Megfigyelés, Kérdőív, Interjú – strukturált interjú, strukturálatlan interjú, mélyinterjú, narratív interjú, Klinikai beszélgetés, Exploráció, Szociometria, Időmérleg vizsgálat, Attitűdvizsgálat, Dokumentumelemzés, Tartalomelemzés
2.	konzultáció	Zh Egyéni kutatási tervek megbeszélése

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: 1 zárthelyi dolgozat

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során a 2. konzultáción zárthelyi dolgozat, valamint szóbeli beszámoló egy kutatási tervről. A dolgozatok 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után

Az érdemjegy kialakításának módja: A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozat érdemjegye, a szóbeli beszámoló, valamint az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

- Andorka Rudolf 2006. *Bevezetés a szociológiába* (3. fej.: A szociológia módszertana) Osiris, Bp.
- Babbie, Earl 2000. *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi K., Budapest
- Falus Iván 2000. *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Műszaki Kk., Budapest
- Rozgonyiné Váradi Éva - Schmercz István 2010. *Társadalomtudományi kutatások*. Nyíregyháza
- Szabolcs Éva 2001. *Kvalitatív kutatás metodológiája a pedagógiában*. Műszaki Könyvk., Budapest
- Lengyelne Molnár Tünde (2013) *Kutatástervezés*. Eszterházy Károly Főiskola, Eger
- Sántha Kálmán: Létezik-e hipotézis a kvalitatív kutatásban? Új Pedagógiai Szemle 2006 november

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Egyéni esetkezelés elmélete és gyakorlata BSP1203

Óraszám: 1+2

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

1. hét A szociális munka közvetlen gyakorlata, Az esetkezelés fogalma, jellemzői
2. hét Az egyéni esetkezelő munka módszerének kialakulása – történeti áttekintés
3. hét Az elméletek sokféleségén alapuló szemlélet a szociális munka gyakorlatában, irányzatok. Rendszerszemléletű megközelítés + Esetmegbeszélés
4. hét A szociális kezelés, interperszonális segítségnyújtás, beavatkozási stratégiák, módszerek, technikák, a team munka, szupervízió + Esetmegbeszélés
5. hét A problémamegoldó folyamat – az interakciók kezelése a problémamegoldás során, Esetleírás, esetmegbeszélés, esettanulmány, esetkonferencia, Mediáció
6. hét Problémamegoldó modellek, a problémamegoldó folyamat, Segítő kapcsolat
7. hét Zh. + Esetmegbeszélés
8. hét A célokban való megegyezés, A szerződés. Segítő beszélgetés
9. hét A környezet változtatása, erőforrások teremtése, tervezése; A sokszempontú felmérés + Esetmegbeszélés
10. hét Interperszonális és környezeti rendszerek felmérése, Genogram, Ecomap
11. hét Krízisintervenció a szociális esetmunkában, A krízisintervenció alapelvei
12. hét Rendszerek elemzése a szociális munkában + Esetmegbeszélés
13. hét Zh., Szociális munka családokkal+ Esetmegbeszélés
14. hét Esetmegbeszélés

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: Évközi 2 zárthelyi dolgozat megírása a 7. és 13. hét

A félévközi ellenőrzések követelményei: A tantárgy jellege folyamatos esetmegbeszélést feltételez, a hallgatók feladatot kapnak: esetfeldolgozás. Az esetelemzések érdemjeggyel való értékelése év végén történik. Háromnál több készületlen órai részvétel a tantárgy félév érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja: A félévi gyakorlati jegyet az évközi zárthelyi dolgozatok és az órai munka érdemjegye határozza meg. Amennyiben az évközi dolgozat vagy az esetelemzés elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Kötelező irodalom:

- Tánczos Éva (szerk.) (2002): A szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet – Szociális munka egyénekkel és családokkal – esetmunka. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest
- Szabó Lajos (2003): A szociális esetmunka gyakorlata. Wesley Könyvek, Budapest
- Stang Tünde: Szociális munka családokkal. In: Kozma Judit (szerk.) 2002. Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, Bp.
- Kozma Judit (2017) Szociális esetmunka I,II,III. - Az interjú. A feltárás. A tanácsadás. Miskolci Egyetem, BTK ATI, Miskolc
- Kozma Judit (2019) A szociális munka alapjai. Miskolci Egyetem, BTK ATI, Miskolc (ismétlés)
- Csoba Judit – Prókai Orsolya 2011. Esetkönyv. Példatár a szociális munka egyéni esetkezelésének gyakorlatához, Szociotéka, Debrecen
- Szoboszlai Katalin – Patyán László Esettanulmány a szociális munkában. Unideb, Debrecen
- Gáborné Aczél Ágnes (2010) Módszertani ajánlások szociális szolgáltatóknak. (1. és 3. tanulmány: Esetmegbeszélés, Mediáció) Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet (4-9, 21-35)
- Nagyné Schiffer Rita (2010) Részfeladatok a szociális problémamegoldásban. Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium. Budapest (Egyén: Egyéni esetkezelés – „szociális esetmunka”; Család: Családokkal végzett szociális munka: 7-48)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Egyéni esetkezelés elmélete és gyakorlata BSP1203L

Óraszám: 14/félév

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

1. A szociális munka közvetlen gyakorlata, Az esetkezelés fogalma, jellemzői
Az egyéni esetkezelő munka módszerének kialakulása – történeti áttekintés
Az elméletek sokféleségén alapuló szemlélet a szociális munka gyakorlatában, irányzatok. Rendszerszemléletű megközelítés
A szociális kezelés, interperszonális segítségnyújtás, beavatkozási stratégiák, módszerek, technikák, a team munka, szupervízió
A problémamegoldó folyamat – az interakciók kezelése a problémamegoldás során, Esetleírás, esetmegbeszélés, esettanulmány, esetkonferencia, Mediáció
Problémamegoldó modellek, a problémamegoldó folyamat. Segítő kapcsolat.
A célokban való megegyezés, A szerződés, Segítő beszélgetés
A környezet változtatása, erőforrások teremtése, tervezése; A sokszempontú felmérés
Interperszonális és környezeti rendszerek felmérése, Genogram, Ecomap
Krisziszintervenció a szociális esetmunkában, A krisziszintervenció alapelvei
Rendszerek elemzése a szociális munkában, Szociális munka családokkal
2. Zh. Esetmegbeszélés

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.) A 2. konzultációról a Zh. és a szóbeli beszámoló miatt nem lehet hiányozni.

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: Évközi 1 zárthelyi dolgozat megírása a 2. konzultáción

A félévközi ellenőrzések követelményei: A hallgatók feladatot kapnak: esetfeldolgozás. Az esetelemzések érdemjeggyel való értékelése év végén történik.

Az érdemjegy kialakításának módja: A félévi gyakorlati jegyet az évközi zárthelyi dolgozat, a szóbeli beszámoló és az órai munka érdemjegye határozza meg. Amennyiben az évközi dolgozat vagy az esetelemzés elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Kötelező irodalom:

- Tanczos Éva (szerk.) (2002): A szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet – Szociális munka egyénekkal és családokkal – esetmunka. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest
- Szabó Lajos (2003): A szociális esetmunka gyakorlata. Wesley Könyvek, Budapest
- Stang Tünde: Szociális munka családokkal. In: Kozma Judit (szerk.) 2002. Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, Bp.
- Kozma Judit (2017) Szociális esetmunka I,II,III. - Az interjú. A feltárás. A tanácsadás. Miskolci Egyetem, BTK ATI, Miskolc
- Kozma Judit (2019) A szociális munka alapjai. Miskolci Egyetem, BTK ATI, Miskolc (ismétlés)
- Csoba Judit – Prókai Orsolya 2011. Esetkönyv. Példatár a szociális munka egyéni esetkezelésének gyakorlatához, Szociotéka, Debrecen
- Szoboszlai Katalin – Patyán László Esettanulmány a szociális munkában. Unideb, Debrecen
- Gáborné Aczél Ágnes (2010) Módszertani ajánlások szociális szolgáltatóknak. (1. és 3. tanulmány: Esetmegbeszélés, Mediáció) Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet (4-9, 21-35)
- Nagyné Schiffer Rita (2010) Részfeladatok a szociális problémamegoldásban. Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium. Budapest (Egyén: Egyéni esetkezelés – „szociális esetmunka”; Család: Családokkal végzett szociális munka: 7-48)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Családszociológia BAI0121

Óraszám: 0+2

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

1. A család fogalma és értelmezési keretei
2. A család története, a nagycsaládoktól a nukleáris családokig
3. A család belső működése. A család funkciói és azok változásai.
4. Családszociológiai elméletek
5. A családi szocializáció tartalma és mechanizmusai. A nemi és házastársi szerepek tanulásának jellemzői. A családon belüli viszonyrendszerek
6. Felkészülés a párválasztásra, a házasság előtti párkapcsolatok jelentősége, Napjaink együttélési mintái, A párválasztás szociokulturális összetevői, A párkapcsolatok dinamikája és az intimitás szükséglete a tartós párkapcsolatokban
7. Zh
8. Családi döntések és konfliktusok, konfliktuskezelés a családsegítésben
9. A családi életciklusok. Ezek tartalma és változásai
10. Családszociológiai problémák, tendenciák - Konfliktusok a családban, válás
11. A családra vonatkozó demográfiai adatok áttekintése és összehasonlítása
12. A mai magyar családok jellemzői
13. Zh.
14. Család és családpolitika

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: 2 zárthelyi dolgozat a 7. és a 13. héten

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során 2 zárthelyi dolgozat lesz, valamint órai beszámoló. A dolgozatok 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Az érdemjegy kialakításának módja: A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozatok érdemjegyeinek számtani átlaga, a kiadott témában a beszámoló, illetve az órai munka határozza meg. Amennyiben a 2 zárthelyi dolgozat elégtelen minősítésű, vagy nem készül szóbeli beszámoló órán, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Kötelező irodalom:

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. (11. fejezet Család) Osiris, Bp.
- Cseh-Szombathy László (1979): Családszociológiai problémák és módszerek. Gondolat Kiadó, Budapest
- Czibere Ibolya (szerk.) (2006) Családszociológia. Szöveggyűjtemény. Debrecen
- Educatio folyóirat, 2002/3. A család. Budapest
- Kozma Tamás (1994): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest (Az informális nevelés szociológiája: A család)
- Tóth Olga: Családformák és együttélési minták a mai magyar társadalomban
- Boreczky Ágnes: Családkutatások nevelésszociológiai nézőpontból. In: Varga Aranka (szerk) (2015) PTE, BTK Neveléstudományi Intézet, Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wlisslocki Henrik Szakkollégium, Pécs (103-137)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Családszociológia BAI0121L

Óraszám: 9/félév

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

1. A család fogalma és értelmezési keretei
A család története, a nagycsaládoktól a nukleáris családokig
A család belső működése. A család funkciói és azok változásai.
Családszociológiai elméletek
A családi szocializáció tartalma és mechanizmusai. A nemi és házastársi szerepek tanulásának jellemzői. A családon belüli viszonyrendszerek. Felkészülés a párválasztásra, a házasság előtti párkapcsolatok jelentősége, Napjaink együttélési mintái, A párválasztás szociokulturális összetevői, A párkapcsolatok dinamikája és az intimitás szükséglete a tartós párkapcsolatokban. Családi döntések és konfliktusok, konfliktuskezelés a családsegítésben. A családi életciklusok. Ezek tartalma és változásai
2. Zh. Családszociológiai problémák, tendenciák - Konfliktusok a családban, válás. A családra vonatkozó demográfiai adatok áttekintése és összehasonlítása a nemzetközi adatokkal. A mai magyar családok jellemzői.
Család és családpolitika. Családszociológiai problémák, tendenciák

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése: zárthelyi dolgozat a 2. konzultáción és egy kiadott témában szóbeli beszámoló

A foglalkozásokon történő részvétel: A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

A félévközi ellenőrzések követelményei: A félév során 1 zárthelyi dolgozat lesz, valamint kiadott témában szóbeli beszámoló a 2. konzultáción. A dolgozatok 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után. (Online oktatás esetén zh helyett beadandó dolgozat lesz megadott témában, a szóbeli beszámoló pedig online.)

Az érdemjegy kialakításának módja: A félévi gyakorlati jegyet a zárthelyi dolgozat érdemjegye, valamint a kiadott témában beszámoló, illetve az órai munka határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat elégtelen minőségű, vagy nem készül szóbeli beszámoló, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárulhat. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Kötelező irodalom:

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. (11. fejezet Család) Osiris, Bp.
- Cseh-Szombathy László (1979): Családszociológiai problémák és módszerek. Gondolat Kiadó, Budapest
- Czibere Ibolya (szerk.) (2006) Családszociológia. Szöveggyűjtemény. Debrecen
- Educatio folyóirat, 2002/3. A család. Budapest
- Kozma Tamás (1994): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest (Az informális nevelés szociológiája: A család)
- Tóth Olga: Családformák és együttélési minták a mai magyar társadalomban (online)
- Boreczky Ágnes: Családkutatások nevelésszociológiai nézőpontból. In: Varga Aranka (szerk) (2015) PTE, BTK Neveléstudományi Intézet, Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Wlisslocki Henrik Szakkollégium, Pécs (103-137)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Ifjúságszociológia, ifjúságkutatás BSP2208

Óraszám: 1+2

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

3. Szociológia – ifjúságszociológia (alapfogalmak, elméleti keretek), Az ifjúság fogalma, demográfiai és társadalmi jellemzői
4. A nemzedékek fogalma, nemzedékek közötti kapcsolatok
5. A gyermekek és fiatalok társadalmi-gazdasági helyzetének sajátosságai – demográfia, család és gyermekvállalás
6. A fiatalok szocializációjának a megváltozása, A fiatalok veszélyeztetettsége.
7. A megváltozott ifjúsági életszakasz jellemzői
8. Életmód
9. Ifjúsági életutak – elágazásai. Társadalmi tapasztalatok, családi minták reprodukciója
10. Az ifjúság jövőképe. A fiatalok identitásalakulásának sajátosságai
11. Ifjúságkutatások; Az ifjúságkutatás módszertana - kutatási módszerek, adatelemzések. Az ifjúság kutatások eredményei
12. Ifjúság és oktatás
13. Munkaerőpiaci helyzet, mobilitás
14. Szabadidő, médiafogyasztás
15. Ifjúság és politika, vallás, civil és közéleti aktivitás, A szubkultúra fogalma, és mai ifjúsági szubkultúrák elemzése.
16. A globalizáció hatása az ifjúsági mozgalmak kialakulásában és átvételében A fesztiválok ifjúsága, individualizálódás és új alternatív mozgalmak a fiatalság körében. A különbözőség közösségei.

Félévi követelmény: kollokvium (szóbeli vizsga)

Az értékelés módja, ütemezése: vizsga típusa: szóbeli. A vizsgára bocsátás feltétele: megadott témában szóbeli beszámoló a szorgalmi időszak során

A foglalkozásokon történő részvétel: Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Az érdemjegy kialakításának módja: Az órai munka, az órai szóbeli beszámoló megadott téma alapján és a vizsga jegye határozza meg. A hiányzó szóbeli beszámoló kizárja a vizsga megkezdésének lehetőségét.

Kötelező Irodalom:

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. (9. fejezet- fiatalok) Osiris, Budapest
- Gábor Kálmán (2012): Válogatott ifjúságszociológiai tanulmányok. Belvedere, Szeged
- Gábor Kálmán: Szigetkutatások 1997-2007
- Jancsák Csaba (2013) Ifjúsági korosztályok korszakváltásban. ÚMK, Budapest
- Nagy Ádám (szerk.) (2016) Margón kívül – magyar ifjúságkutatás. Excenter kutatóközpont, Budapest (13 tanulmány)
- Tóbiás László (2019) Szakmai életutak az ifjúsági munkában – Bevezetés: ifjúsági munka a rendszerváltás előtt és után. Vol. 6 (2019) No. 1. – Módszertan – Hazai Pálya. DOI: 10.29376/parbeszed/2019/1/8

Tételek:

- 1) Az **ifjúságkutatás** módszertana - A kvantitatív és kvalitatív kutatás módszertana, Mintavétel, Ifjúságkutatások – magyar, nemzetközi, Nemzetközi diskurzusok az ifjúságkutatásban, Az ifjúsági korosztályok meghatározásának egyéni életúton alapuló paradigmája
- 2) **Demográfia** – demográfiai jellemzők és azt alakító tényezők, Társadalmi újratermelés - demográfiai folyamatok, Magyar fiatalok és demográfiai átmenet, Rétegek és társadalmi mobilitás a fiatal társadalmi csoportban, Fiatalok mint társadalmi csoport, Homogén-heterogén csoport?
- 3) Párkapcsolati magatartás, **Családalapítás**, Gyermekvállalás, Családi viszonyok, A felnőtté válás folyamata
- 4) **Oktatási helyzet**, oktatási részvétel, Iskolaválasztás szempontjai, Továbbtanulás, Jövőtervek, Iskolai lemorzsolódás, Iskolai életutak, Az iskola és a munkahely közti átmenet lehetséges útjai
- 5) **Munkerőpiaci helyzet**, Mobilitás, Kockázati magatartás, Karrier - Elhelyezkedés, pályakezds, munkahelykeresés, első munkavállalás. Földrajzi mobilitás, ingázás. Munkahelyválasztás, munkahellyel való elégedettség, az ideális munkahely. Munkahely földadása, elvesztése, munkanélküliség. A munkanélküliségből kivezető út
- 6) Anyagi-, vagyoni-, jövedelmi- és lakáshelyzet, Nyaralás
- 7) Médiafogyasztás, **Információs társadalom** – infokommunikációs eszközök, internethasználat, számítógépes játékok, közösségi oldalak, közösségi média
- 8) **Életmód**, Egészségi állapot, Étel- és italfogyasztás, Rizikómagatartás, Dohányzás, Alkohol, Drog, Szexualitás, Sport,
- 9) **Kulturális fogyasztás** és színterei, **Szabadidő** – az ifjúság szabadidő felhasználása, Ifjúsági szubkultúrák
- 10) Társadalmi közérzet, **Politikai érdeklődés**, politikai aktivitás, **Vallásosság** - hit, vallásgyakorlat, Vallási,- nemzeti- és európai identitás
- 11) Állampolgári szocializáció, **Kivándorlás**, Migráció
- 12) **Változó ifjúság**, Az ifjúság elmúlt évtizedei, Tendenciák, Nyertesek és vesztesek, Globalizáció és ifjúsági korszakváltás
- 13) **Ifjúságszociológiai problémák**, Nemzedéki problémák, Esélyek, **Ifjúságügy**, ifjúságpolitika Magyarországon

Választható tanulmányok (több mint 60 tanulmány a megadott irodalomban):

- Murányi István (szerk.) (2012) Ifjúságszociológiai szöveggyűjtemény. Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszék, Debrecen (8 tanulmány)
- Elek Tímea (szerk.) (2016) 25 év – Jelentés az ifjúságügyről. Excenter Kutatóközpont, Iuvenis - Ifjúságszakmai Műhely, Ifjúságszakmai Együttműködési Tanácskozás, Bp. (8 tanulmány)
- Székely Levente – Szabó Andrea (szerk.) (2016) Magyar ifjúságkutatás 2016 – Ezek a mai fiatalok! Új Nemzedék Központ, Budapest (8 tanulmány)
- Székely Levente (2018) Magyar fiatalok a Kárpát-medencében. Kutatópont kft.; Enigma 2001 Kiadó és Médiaszolgáltató Kft. Magyar Ifjúságkutatás 2016 (15 tanulmány)
- Székely Levente (szerk.) (2013) Magyar Ifjúság 2012 - Tanulmánykötet. Új Nemzedék, Budapest (10 tanulmány)
- Szabó Andrea – Bauer Béla (szerk.) (2009) Ifjúság 2008. Gyorsjelentés. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest (7 tanulmány)
- Új Ifjúsági Szemle – Ifjúságelméleti folyóirat (bármely)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer **Ifjúságszociológia, ifjúságkutatás BSP2208L**

Óraszám: 14/félév

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

1. Szociológia – ifjúságszociológia (alapfogalmak, elméleti keretek)
Az ifjúság fogalma, demográfiai és társadalmi jellemzői.
A nemzetékek fogalma, nemzedékek közötti kapcsolatok
A gyermekek és fiatalok társadalmi-gazdasági helyzetének sajátosságai – demográfia, család és gyermekvállalás
A fiatalok szocializációjának a megváltozása, A fiatalok veszélyeztetettsége.
A megváltozott ifjúsági életszakasz jellemzői
Ifjúsági életutak – elágazásai. Társadalmi tapasztalatok, családi minták reprodukciója
Az ifjúság jövőképe. A fiatalok identitásalakulásának sajátosságai
Ifjúságkutatások; Az ifjúságkutatás módszertana - kutatási módszerek, adatelemzések, Az ifjúság kutatások eredményei
Ifjúság és oktatás, munkaerőpiaci helyzet, mobilitás, szabadidő, médiafogyasztás
Ifjúság és politika, vallás, civil és közéleti aktivitás
A globalizáció hatása az ifjúsági mozgalmak kialakulásában és átvételében
A szubkultúra fogalma, és mai ifjúsági szubkultúrák elemzése.
A fesztiválok ifjúsága, individualizálódás és új alternatív mozgalmak a fiatalság körében.
A különbözőség közösségei.
2. Ifjúságszociológiai problémák, Ifjúságkutatások

Félévi követelmény: kollokvium (szóbeli vizsga)

A foglalkozásokon történő részvétel: Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Az értékelés módja, ütemezése: vizsga típusa: szóbeli vizsgára bocsátás feltétele: megadott témában (a választható tanulmányokból – 2 tanulmány) szóbeli beszámoló a 2. konzultáción

Kötelező Irodalom:

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. (9. fejezet- fiatalok) Osiris, Budapest
- Gábor Kálmán (2012): Válogatott ifjúságszociológiai tanulmányok. Belvedere, Szeged
- Gábor Kálmán: Szigetkutatások 1997-2007
- Jancsák Csaba (2013) Ifjúsági korosztályok korszakváltásban. ÚMK, Budapest
- Nagy Ádám (szerk.) (2016) Margón kívül – magyar ifjúságkutatás. Excenter kutatóközpont, Budapest (13 tanulmány)
- Tóbiás László (2019) Szakmai életutak az ifjúsági munkában – Bevezetés: ifjúsági munka a rendszerváltás előtt és után. Vol. 6 (2019) No. 1. – Módszertan – Hazai Pálya. DOI: 10.29376/parbeszed/2019/1/8

Tételek:

1. Az **ifjúságkutatás** módszertana - A kvantitatív és kvalitatív kutatás módszertana, Mintavétel, Ifjúságkutatások – magyar, nemzetközi, Nemzetközi diskurzusok az ifjúságkutatásban, Az ifjúsági korosztályok meghatározásának egyéni életúton alapuló paradigmája
2. **Demográfia** – demográfiai jellemzők és azt alakító tényezők, Társadalmi újratermelés - demográfiai folyamatok, Magyar fiatalok és demográfiai átmenet, Rétegek és társadalmi mobilitás a fiatal társadalmi csoportban, Fiatalok mint társadalmi csoport, Homogén-heterogén csoport?
3. Párkapcsolati magatartás, **Családalapítás**, Gyermekvállalás, Családi viszonyok, A felnőtté válás folyamata
4. **Oktatási helyzet**, oktatási részvétel, Iskolaválasztás szempontjai, Továbbtanulás, Jövőtervek, Iskolai lemorzsolódás, Iskolai életutak, Az iskola és a munkahely közti átmenet lehetséges útjai
5. **Munkerőpiaci helyzet**, Mobilitás, Kockázati magatartás, Karrier - Elhelyezkedés, pályakezdés, munkahelykeresés, első munkavállalás. Földrajzi mobilitás, ingázás. Munkahelyválasztás, munkahellyel való elégedettség, az ideális munkahely. Munkahely föladása, elvesztése, munkanélküliség. A munkanélküliségből kivezető út
6. Anyagi-, vagyoni-, jövedelmi- és lakáshelyzet, Nyaralás
7. Médiafogyasztás, **Információs társadalom** – infokommunikációs eszközök, internethasználat, számítógépes játékok, közösségi oldalak, közösségi média
8. **Életmód**, Egészségi állapot, Étél- és italfogyasztás, Rizikómagatartás, Dohányzás, Alkohol, Drog, Szexualitás, Sport,
9. **Kulturális fogyasztás** és színterei, **Szabadidő** – az ifjúság szabadidő felhasználása, Ifjúsági szubkultúrák
10. Társadalmi közérzet, **Politikai érdeklődés**, politikai aktivitás, **Vallásosság** - hit, vallásgyakorlat, Vallási,- nemzeti- és európai identitás
11. Állampolgári szocializáció, **Kivándorlás**, Migráció
12. **Változó ifjúság**, Az ifjúság elmúlt évtizedei, Tendenciák, Nyertesek és vesztesek, Globalizáció és ifjúsági korszakváltás
13. **Ifjúságszociológiai problémák**, Nemzedéki problémák, Esélyek, **Ifjúságügy**, ifjúságpolitika Magyarországon

Választható tanulmányok (több mint 60 tanulmány a megadott irodalomban):

- Murányi István (szerk.) (2012) Ifjúságszociológiai szöveggyűjtemény. Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszék, Debrecen (8 tanulmány)
- Elek Tímea (szerk.) (2016) 25 év – Jelentés az ifjúságügyről. Excenter Kutatóközpont, Iuvenis - Ifjúságszakmai Műhely, Ifjúságszakmai Együttműködési Tanácskozás, Bp. (8 tanulmány)
- Székely Levente – Szabó Andrea (szerk.) (2016) Magyar ifjúságkutatás 2016 – Ezek a mai fiatalok! Új Nemzedék Központ, Budapest (8 tanulmány)
- Székely Levente (2018) Magyar fiatalok a Kárpát-medencében. Kutatópont kft.; Enigma 2001 Kiadó és Médiaszolgáltató Kft. Magyar Ifjúságkutatás 2016 (15 tanulmány)
- Székely Levente (szerk.) (2013) Magyar Ifjúság 2012 - Tanulmánykötet. Új Nemzedék, Budapest (10 tanulmány)
- Szabó Andrea – Bauer Béla (szerk.) (2009) Ifjúság 2008. Gyorsjelentés. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest (7 tanulmány)
- Új Ifjúsági Szemle – Ifjúságelméleti folyóirat (bármely)

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

MSP2103L Kutatásmódszertani gyakorlat

Óraszám: 14/félév

Tantárgy oktató: Dr. Torkos Katalin Ph.D., egyetemi docens

Féléves tematika:

Konzultáció	Konzultáció témakörei
1.	A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, a szociálpedagógiai és szociológiai jelenségek sajátosságai A társadalomtudományi kutatás múltja és jelene A társadalomtudományi megismerés koncepcionális háttere, elmélet és kutatás A társadalomtudományi jelenségek sajátosságai A kutatás jellegzetes stratégiái A kutatómunkához szükséges adatbázisok készítése, használata Kutatáshoz kötődő feltáró és feldolgozó módszerek, konceptualizálás, operacionalizálás, mintavételi eljárások Statisztikai módszerek alkalmazása. A kutatómunka menete – a megismerési folyamat felépítése (kutatási cél, elemzési egységek, fókuszpontok, idődimenzió, kutatási tervzet), konceptualizálás és mérés, operacionalizálás, mintavétel A megfigyelés módjai (kérdőíves vizsgálatok, attitűd vizsgálat, időmérleg vizsgálat, szóbeli kikérdezés- interjú stb.)
2.	Kutatási terv A kutatási eredmények publikálásának szabályai A társadalomkutatás etikai szempontjai A kurzuson tanult kvalitatív és kvantitatív kutatási technikák gyakorlatban történő alkalmazása, különböző műfajú kutatási beszámolók elkészítésének technikái, a kutatási eredmények bemutatása, interpretálása

A foglalkozásokon történő részvétel: A konzultációkon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető. A második konzultáción a megjelenés kötelező a kutatási terv beszámolója végett.

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése, a félévközi ellenőrzések követelményei: a 2. konzultáción a kutatási terv szóbeli bemutatása kutatásmódszertani szempontokra helyezve a hangsúlyt és írásbeli leadása választott téma és a kiadott szakirodalom alapján. Az írásbeli beszámoló leadási határideje a 2. konzultáció időpontja.

Az érdemjegy kialakításának módja: Kutatási terv készítése és bemutatása. A szóbeli beszámoló, ennek írásban történő leadása, illetve az órai munka érdemjegye határozza meg. Ha a szóbeli beszámoló elmarad, vagy nem történik meg írásbeli leadása a tantárgy nem teljesíthető. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

- Andorka Rudolf (2006) Bevezetés a szociológiába (3. fejezet.: A szociológia módszertana) Osiris, Budapest
- **Babbie, Earl (2014) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest**
- Csoba Judit–Prókay Orsolya (2011) Szempontok az esetleírás készítéséhez. In Esetkönyv. Debrecen, 12–16.
- **Falus Iván (szerk.) (2004) Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó Budapest**
- Falus Iván- Ollé János (2008) Az empirikus kutatások gyakorlata - Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest
- Feuer Mária–Nagy Krisztina (2011) Az esettanulmány készítése. In Humán szakosok gyakorlati kézikönyve. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Golnhofer Erzsébet (2001) Az esettanulmány. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Kontra József (2011) A pedagógiai kutatások módszertana. Egyetemi jegyzet. Kaposvári Egyetem. Kaposvár
- Lengyelné Molnár Tünde (2013) Kutatástervezés. Eszterházy Károly Főiskola, Eger
- Rész Levente (2008) „Az a szép a vendéglátásban...” Esettanulmány és dokumentáció a szociális munkában
- Rubin, A. – Babbie, E. (2007) Research Methods for Social Work. Books Cole, Cengage Learning
- Sántha Kálmán: Létezik-e hipotézis a kvalitatív kutatásban? Új Pedagógiai Szemle 2006. november, Miskolci Egyetem, Miskolc
- Seidman, Irwing (2001) Az interjú, mint kvalitatív kutatási módszer. Műszaki Könyvkiadó, Budapest
- **Szabolcs Éva (2001) Kvalitatív kutatás metodológiája a pedagógiában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest**
- Szoboszlai Katalin–Patyán László (2016) Esettanulmány a szociális munkában (online) Párbeszéd: Szociális Munka folyóirat, Évf..3. Szám. 2., Debrecen